

KUNSTGRESS TRENGER OGSÅ VEDLIKEHOLD

**Kunstgress seminar, Oslo 11. – 12. oktober
v/ Frans Rønning, Unisport**

UNISPORT
SCANDINAVIA

Fra naturgress....

...til kunstgress

Foto: Stig Alenqvist

...kunstgresset mister sine egenskaper og ikke lenger er så bra som tidligere?

Men hva skjer når...

Hva er det perfekte vedlikeholdet?

Vedlikeholdet vil/ må tilpasses følgende faktorer:

- Antall brukstimer
- Hvem og hvordan brukes kunstgresset
- Installasjons år
- Type system
- Type kunstgress
- Tilgjengelig utstyr
- Vinterdrift eller vinterstengt
- Undervarme eller kjemikalier
- Økonomi

Tidsbruk vedlikehold

	Kunstgress 1	Kunstgress 2
Brukstimer	1500	3000
Slodding/ børsting	1 time/ uke	3 timer/uke
Løsgjøring/ harving	6 timer/ mnd	12 timer/ mnd
Kontroll skjøter, innfyll m.m.	1 time/ uke	1 time/ uke
Rydding	Hver dag	Hver dag
Vanning	Før hver trening?	Før hver trening?
Snørydding	Hver gang det snør	Hver gang det snør
Bortkjøring snø	Ved behov	Ved behov
Salting	Ved behov	Ved behov
Drift av undervarme	Variierer	Variierer

Innhold FDV – forvaltning, drift og vedlikehold

- 1: Slodding
- 2: Rydding
- 3: Etterfylling
- 4: Lufting
- 5: Rengjøring
- 6: Kontroll av linjer og skjøter
- 7: Snørydding
- 8: Salting

Slodding/ børsting

Hvorfor:

- Reise opp fiberen
- Fordele granulatet utover banen

Frekvens:

- 1 – 3 ganger per uke

Utstyr:

- Børste med stive koster
- Gummimatte

Annet:

- Ekstra oppmerksomhet i slitasjeområdene
- Varier kjøremønster

Rydding

Hvorfor:

- Bevare anlegget pent
- ”et pent anlegg blir tatt vare på”
- Unngå mosedannelse og ugress

Frekvens:

- Daglig, eller ved behov

Utstyr:

- Sjøppelbøtte

Annet:

- Trolig den jobben som tar mest tid i vedlikeholdsarbeidet
- Sett opp nok avfallsbøtter og tøm dem
- Lær opp ledere/ trenere/ foreldre/ lærere/ brukere

Etterfylling av granulat

Hvorfor:

- Beholde spillegenskapene i banen
- Støtte til kunstgresset

Frekvens:

- Ved behov
- Maksimum 15mm fritt gress

Utstyr:

- Salt/ gjødselspreder, spesialredskap

Annet:

- Etterfyll i slitasjeområdene regelmessig
- Harv banen alltid før etterfylling
- Tjenesten kan kjøpes av leverandørene
- Pris avhengig av mengde, type og transport

Etterfylling av granulat

Lufting/ harving

Hvorfor:

- Mykere kunstgressbane
- Øke fyllhøyden i kunstgresset
- Løsgjøre granulat

Frekvens:

- 3 - 6 ganger per måned

Utstyr:

- Harv med pigger

Annet:

- Harven må stilles dypt ned i granulatet
- Frekvensen avhenger av bruk og mengde granulat i systemet
- Lav fart, ca 6-8 km/t

Rengjøring/ dyprens - overflaterens

Hvorfor:

- Unngå mosedannelse
- Fjerne pollen, barnåler, snusposer etc
- Banen kan bli hard

Frekvens:

- Årlig dyprens, eller
- Overflaterens regelmessig

Utstyr:

- Dyprensere
- Overflaterensere

Annet:

- Pris kjøp av dyprensere fra kr. 150 000 – 400 000,-
- Kjøp av tjenesten ca. kr. 20 000,-

Kontroll av linjer og skjøter

Hvorfor:

- Forringer spille egenskapene
- Unngå omfattende skader

Frekvens:

- Kontinuerlig

Annet:

- Skjøtene skal være like sterke som kunstgresset forøvrig
- Reparasjon av åpne skjøter er ofte en garantisak

Kunstgress som helårsbane

NFF definerer kunstgress som en forlenget sesongbane - hvilke kosekvenser har vinterdrift av økonomisk karakter, og forkortes levetiden?

Vær varsom med tunge maskiner når det er svært fuktig

Sørg for "sommervedlikehold" også om vinteren

Fordel å sette av plass til snørydding og ha mulighet til å fjerne snøen

Vinterdrift/ snørydding

Hvorfor:

- Spillbare forhold om vinteren

Frekvens:

- Rydd snø mens det snør

Utstyr:

- Snøplog, snøfres og børste

Annet:

- Ved mer enn 5 cm våt (tung) snø anbefales fres
- Vinterdrift er langt vanskeligere enn sommergedlikehold

Hvordan fjerne snø?

Fjern snøen når det snør med snøskjær. Børst siste lag med snø/is ned i undervarmen/ jordvarmen for å unngå isdannelser

Still skjæret like over toppen av fibre

Ved lett snøfall anbefales bruk av "åpen, stiv børste" fremfor skjær

Unngå for stor vekt foran skjæret da kunstgresset kan "bølge" seg eller linjer kan forskyves

Ved mer enn 5 – 10 cm snø bør man bruke fres

Unngå å skyve all snø samme retning hver gang

Bruk av kjetting eller hjul med spor er ikke tillatt

Unngå snørydding når det er veldig fuktig

Kjemikalier/ fjerne is

Hvorfor:

- Ta bort is

Frekvens:

- Ved behov

Utstyr:

- Saltspreder
- Natriumklorid/ Kalsiumklorid/
Magnesiumklorid/ NAAC

Annet:

- For store mengder salt kan forringe banens drenerende egenskaper
- Mer og mer erfaring med andre, nye typer kjemikalier

Bruk av salt

Kunstgresset og granulatet skades så vidt vi vet ikke av salt

Kan ødelegge banens drenerende egenskaper ved store mengder

Ned til -10C: NaCl (natriumklorid/ vanlig veisalt)

Mer enn -10C eller ved værømslag: CaCl (Kalsiumklorid)

Ved 0C: 5 – 8 g/m²

Kaldere og ved snøfall: 10 – 15 g/m²

Bland saltet med snø og is for best resultat.

Med undervarme er vanligvis ikke salt nødvendig.

Obs Obs: Kalsiumklorid kan ødelegge fotballsko og fotballer.

Årlig ettersyn

Hvorfor:

- Tilpasse vedlikeholdet
- Tilstandsrapport kunstgresset

Frekvens:

- Årlig eller ved behov

Annet:

- Dere er forpliktet til å sende inn loggført vedlikehold
- Hver bane har sitt behov for tilpasset vedlikehold

Reparasjoner

Organisering av vedlikehold

- Enhver bane må ha tilgjengelig en traktor, en børste, en løsgjører, et snøskjær/snøfres, samt tilstrekkelig med avfallsbøtter
- Øvrige tjenester kan kjøpes ved behov
- Sørg for å ha plass til snø, samt muligheten til å flytte målene (som har hjul)
- Enhvert anlegg må ha dedikerte vedlikeholds ansvarlige (er drift fra kommunen alltid godt nok?)
- Vedlikeholdet bør loggføres og sendes til leverandøren regelmessig
- Spør leverandøren om tips, råd og oppfølging av vedlikeholdet
- Sett av penger i budsjettet for etterfylling av granulat, og øvrige tjenester dere selv ikke utfører

Takk for meg!